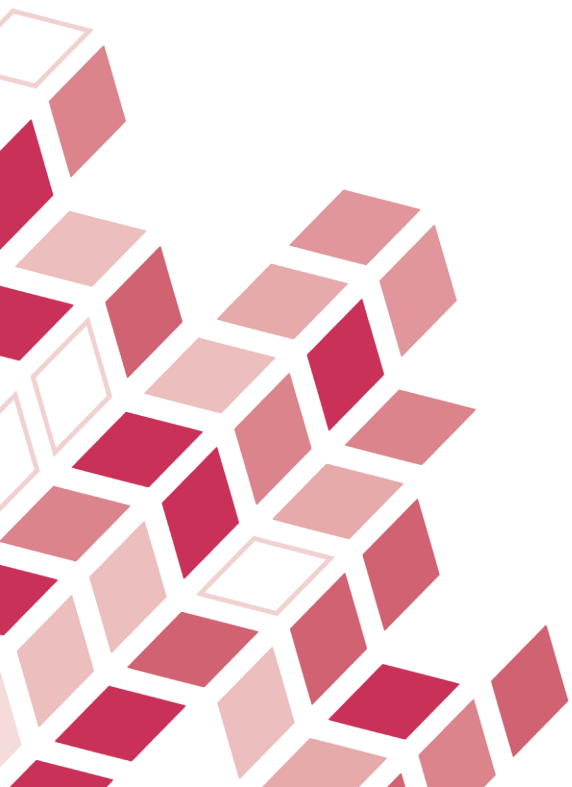

NOKUTS tilsynsrapporter

Ph.d. i diakoni, verdier og profesjonell praksis

Ph.d.-studium ved Diakonhjemmet Høgskole

Juni 2012

Institusjon:	Diakonhjemmet Høgskole
Studietilbud:	Ph.d. i diakoni, verdier og profesjonell praksis
Grad/Studiepoeng:	Ph.d-studium, 180 studiepoeng
Dato for vedtak:	12.06.2012
Sakkyndige:	Professor Jan-Olav Henriksen, Det teologiske menighetsfakultet Professor Aud Valborg Tønnessen, Det teologiske fakultet, Universitetet i Oslo Professor Anders Bäckström, Teologiske institutionen, Uppsala universitet Professor Eva Gjengedal, Universitetet i Bergen/Høgskolen i Molde Stipendiat Tale Steen-Pedersen, Universitetet i Agder
Saksbehandler:	Seniorrådgiver Berit Kristin Haugdal
Saksnummer:	11/386

Forord

NOKUTs tilsyn med norsk høyere utdanning omfatter evaluering av institusjonenes interne system for kvalitetssikring av studier, akkreditering av nye, og tilsyn med etablerte studier. Universiteter og høyskoler har ulike fullmakter til å opprette studietilbud. Dersom en institusjon ønsker å opprette et studietilbud utenfor sitt fullmaktsområde, må den søke NOKUT om dette.

Herved fremlegges rapport vedrørende søknad om akkreditering av ph.d. i diakoni, verdier og profesjonell praksis ved Diakonhjemmet Høgskole. Vurderingen som er nedfelt i tilsynsrapporten er igangsatt på bakgrunn av søknad fra Diakonhjemmet Høgskole. Denne rapporten viser den omfattende vurderingen som er gjort for å sikre utdanningskvaliteten i det planlagte studiet.

NOKUTs konklusjon er at det omsøkte ph.d.-studiet i diakoni, verdier og profesjonell praksis ved Diakonhjemmet Høgskole tilfredsstillende kravene i Forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning. Studiet blir dermed akkreditert.

Vedtaket er ikke tidsbegrenset. NOKUT vil imidlertid følge opp studietilbudet gjennom et oppfølgende tilsyn etter 3 år.

Oslo, 12. juni 2012

Terje Mørland
direktør

Alle NOKUTs vurderinger er offentlige og denne samt tilsvarende tilsynsrapporter vil være elektronisk tilgjengelige på nettsidene våre www.nokut.no/NOKUTs-publikasjoner

Innhold

1	Informasjon om søkerinstitusjonen og søknaden	1
2	Beskrivelse av saksgang.....	3
3	Innledende vurdering	4
4	Faglig vurdering.....	4
4.1	Grunnleggende forutsetninger for akkreditering	7
4.2	Plan for studiet.....	12
4.3	Fagmiljø tilknyttet studiet.....	20
4.4	Støttefunksjoner og infrastruktur.....	26
5	Samlet konklusjon.....	28
6	Institusjonens kommentar.....	29
7	Vedtak	31
8	Dokumentasjon	31

1 Informasjon om søkerinstitusjonen og søknaden

Diakonhjemmet Høgskole er en diakonal, privat utdanningsinstitusjon med to avdelinger, Oslo og Rogaland. Hovedadministrasjon er i Oslo, og i Rogaland er de plassert i Sandnes og i Haugesund.

Diakonhjemmet Høgskole, Avdeling Oslo, har tradisjoner tilbake til 1890. Avdeling Rogaland het tidligere "Rogaland Høgskole" og har sin historie tilbake til 1969. Høgskolen er en av virksomhetene under stiftelsen Det Norske Diakonhjem.

Høgskolens faglige fokus er rettet mot helse- og sosialfag og diakoni. Som en kunnskaps- og forskningsbasert institusjon, er faglig kvalitet og relevans overordnede målsettinger for virksomheten.

Diakonhjemmet Høgskole har ca. 2200 studenter og 160 ansatte.

Som høyskole har ikke Diakonhjemmet Høgskole selvakkrediteringsfullmakt for studier i tredje syklus. Diakonhjemmet Høgskole ble akkreditert som høyskole i 2003. Høgskolens interne system for kvalitetssikring ble godkjent i 2004, og vurdert og godkjent på nytt (2. syklus) i 2009. Høgskolen inngikk også i revidering sykepleie Høgskolen har fått akkreditering av NOKUT for følgende studier:

- Master - Sosialt arbeid (starter opp høsten 2012), 2010
- Master - Helsetjenester til eldre, 2009
- Master - Verdibasert ledelse, 2004
- Master – Diakoni, 2003
- Master (engelskspråklig) – Diakonia and social Practise, 2003
- Master - Familieterapi og systemisk praksis, 2003

Diakonhjemmet Høgskole søkte til søknadsfristen 1. september 2011 om akkreditering av ph.d-studiet diakoni, verdier og profesjonell praksis, 180 studiepoeng.

Høgskolens omtale av studiet og søkerinstitusjonens begrunnelse for søknaden

I henhold til søknaden er det planlagte doktorgradsstudiet i diakoni, verdier og profesjonell praksis viet studier av og forskning på profesjonell praksis innenfor to felter i samfunnet, nemlig helse- og sosialtjenester og kirker og trossamfunn; og anlegger diakoni og verdier som hovedperspektiv på begge. Med utgangspunkt i fag- og forskningsområdet diakonivitenskap, søker høgskolen om å etablere en ph.d.-utdanning der studiet av de profesjonelle praksisene settes inn i en større verdimessig og verdifaglig sammenheng.

På denne måten skal ph.d.-studiet gi et særegent bidrag både til studier av profesjoner og profesjonell virksomhet, og til studier av diakoni og verdier. Tilnærmingen tar utgangspunkt i praksis, henter sine problemstillinger fra praksis, og gjennomfører studiene i samarbeid med brukere og praksisfelt. Den har som mål å bidra til fagutvikling og kvalitetsutvikling i praksis, og den sikter mot å bidra til et situert og reflektert innenfra- og nedenfrablikk. Dette studiet undersøker hvordan profesjonsutøvere oppøver kompetanse, realiserer verdier, og håndterer makt og ansvar i utfordrende relasjoner. Studiet utforsker hvordan profesjonsutøvere arbeider for å realisere etiske idealer i praksis, hvordan de håndterer dilemmaer og verdikonflikter, hvordan de resonnerer og reflekterer omkring disse, og hvordan denne prosessen kan styrkes.

Rasjonale for at det er behov for utdanninger med en slik vektlegging og profilering, finner vi i analyser av den konteksten, de praksisområdene og de fagområdene, som vi utdanner til.

Det finnes ikke noe tilsvarende tilbud i det norske eller nordiske utdannings- og forskningslandskapet. Studiet, fagområdet og den forskningen det genererer, er tverrfaglig, praksisnært og knyttet til profesjonsutdanning og profesjonell yrkesutøvelse. Det bringer sammen ulike disipliner og forskningstradisjoner som finnes ved og møtes i høgskolen, og som også møtes i praksisfeltet, - men som ennå ikke møtes innen forskningen. Doktorgradsstudiet i diakoni, verdier og profesjonell praksis skal gi profesjonsutøvere innen helse- og sosialtjenester og kirker og trossamfunn mulighet til forskerutdanning og forskning på sine virksomheter og profesjonelle praksiser, og bidra med forskningsbasert kunnskap til disse praksisfeltene.

2 Beskrivelse av saksgang

NOKUT gjør en innledende vurdering for å avklare om grunnleggende forutsetninger for akkreditering er tilfredsstillende imøtekommet slik disse gjengis i NOKUTs tilsynsforskrift [1], samt de formelle kravene til søknaden slik dette fremkommer i våre søkerhåndbøker. For søknader som går videre, oppnevner NOKUT en sakkyndig komite til å foreta faglig vurdering av søknaden.

Komite medlemmene må erklære seg habile og utfører oppdraget i samsvar med mandat for sakkyndig vurdering vedtatt av NOKUTs styre, og opp imot krav til utdanningskvalitet slik disse er fastsatt i tilsynsforskriften.

Den sakkyndige vurderingen inkluderer et institusjonsbesøk hvor følgende grupper intervjues; høgskolens ledelse, mastergradsstudenter, ph.d-studenter/stipendiater, faglig ledelse, fagmiljøet, administrativ ledelse og eventuelt avtakere/arbeidsgivere. Det gjøres også en besiktigelse av infrastruktur. På bakgrunn av både den skriftlige dokumentasjonen og informasjon fremkommet under intervjuene, skal de sakkyndige utforme sin skriftlige sakkyndige vurdering der de konkluderer med et tydelig ja eller nei på om utdanningskvaliteten samsvarer med kravene i tilsynsforskriften. Den sakkyndige vurderingen utgjør kapittel 4 i NOKUTs tilsynsrapport. De sakkyndige blir også bedt om å gi råd om videre utvikling av studiet. Alle kriteriene må være tilfredsstillende imøtekommet for at NOKUT skal vedta akkreditering.

Dersom et eller flere av kriteriene underkjennes av de sakkyndige, sendes den faglige vurderingen til søkerinstitusjonen som får tre uker til å kommentere denne. NOKUT avgjør om institusjonens kommentarer skal sendes de sakkyndige for tilleggsvurdering. De sakkyndige får da to uker på å avgi tilleggsvurdering. Tilleggsvurderingen kan endre den opprinnelige konklusjonen, og dermed grunnlaget for vedtak. NOKUTs styre fatter vedtak i saken og tilsynsrapporten offentliggjøres.

NOKUTs akkrediteringsprosesser dokumenteres i en tilsynsrapport utarbeidet for hver enkelt søknad. Denne tilsynsrapporten inneholder hele akkrediteringsprosessen, - det vil si både NOKUTs innledende vurdering av søknaden, de sakkyndiges vurdering av studietilbudet, søkerinstitusjonens kommentar til sakkyndig vurdering, eventuell sakkyndig tilleggsvurdering og NOKUTs vedtak. På denne måten er hele prosessen tilgjengelig i ett og samme dokument, noe som tydeliggjør at en vurderingsprosess er ferdigstilt.

Alle tilsynsrapporter legges ut på vår hjemmeside www.nokut.no

^[1] <http://www.lovdata.no/cgi-wift/ldles?doc=/sf/sf-20110127-0297.html>

3 Innledende vurdering

Tilsynsforskriften § 4-1 Grunnleggende forutsetninger for akkreditering

1. Følgende krav i lov om universiteter og høyskoler skal vurderes for akkreditering:
 - a. Reglement og styringsordning
 - b. Klagenemnd
 - c. Læringsmiljøutvalg
 - d. Utdanningsplan
 - e. Vitnemål og Diploma Supplement
 - f. Kvalitetssikringssystem

NOKUTs vurdering:

Diakonhjemmet Høgskole tilbyr akkrediterte studier. Det forutsettes derfor at krav om lov om universiteter og høyskoler er tilfredsstillende ivaretatt. NOKUT har vurdert at søknaden er fremstilt slik at den er tilfredsstillende for sakkyndig vurdering. Det omsøkte studiets ph.d.-forskrift samt regelverk og avtaler vurderes av de sakkyndige.

Siden dette er første søknad fra Diakonhjemmet Høgskole om akkreditering av studium på doktorgradsnivå, er også system for kvalitetssikring av studiet samt Vitnemål/Diploma Supplement vurdert og funnet tilfredsstillende.

4 Faglig vurdering

Den følgende teksten i dette kapittelet er de sakkyndiges vurdering. Der det forekommer "Vi", er det et uttrykk for de sakkyndige. Nummereringen på hver overskrift i den følgende vurderingen henviser til tilsvarende bestemmelse i NOKUTs tilsynsforskrift.

Komiteens oppsummering

Søknaden og det omsøkte ph.d.-studiet, *ph.d. i diakoni, verdier og profesjonell praksis*, er forankret i et fagmiljø som komiteen finnersterkt nok til å bære et slikt doktorgradsstudium. Komiteen ser at studiet vil være viktig, både som et samlende, felles faglig fokus, men også for den videre utviklingen av forskningen ved Diakonhjemmet Høgskole.

Navnet på studiet vil riktignok kunne åpne for spørsmål om profil, men det fremstår som gjennomdiskutert og godt forankret i hele fagmiljøet. Det favner faginteressene og de allerede eksisterende forskningsområdene ved DHS, men representerer samtidig nyskapende ansatser ved å sette sammen 'diakoni, verdier og profesjonell praksis'. Sammenkoblingen av de ulike leddene i

studiets navn profilerer forskning relatert til profesjonell praksis i et verdiperspektiv. Studiet vil kunne bidra til kritiske perspektiver på profesjonell praksis både innen helse- og sosialtjenester og innen kirke- og trossamfunn. Høgskolen må likevel være oppmerksom på at studiets profil kan oppfattes som intern og selvrefererende, og dermed ha en kommunikasjonsutfordring i forhold til andre, beslektede forskningsfelt. Det blir derfor særlig viktig å knytte an til forskningsmiljøer som står utenfor de etablerte diakonale miljøene. Sammenkoblingen av fagfeltene verdier og profesjonell praksis åpner nettopp for tilknytningspunkter til flere andre miljøer.

Ph.d.-studiet representerer en mulighet for utvikling av et nytt tverrfaglig fagfelt som vil kunne ha betydning nasjonalt og internasjonalt. Dette er interessant, men samtidig utfordrende: Utfordringene ligger blant annet i å ha en tydelig faglig forankring i eksisterende forskningsområder og samtidig bidra til en ny og bestemt form for tverrfaglighet. Det legges atskillig vekt i presentasjonen på at studiet skal bidra til å utvikle og utvide diakonivitenskapen ved hjelp av empiriske tilnærminger og med fokus på profesjonell praksis. Slik sett representerer programmet et bidrag til den empiriske vendingen som har preget diakonivitenskapelig forskning de siste ti årene nasjonalt og internasjonalt.

DHS har knyttet seg til de få relevante, internasjonale institusjoner som både vil kunne dra nytte av opprettelsen av studiet, og som kan bidra til å oppfylle ambisjonen om å utvikle et fagfelt som befinner seg i skjæringsfeltet mellom diakoni, verdier og profesjonell praksis. Studentene vil således kunne få anledning til å besøke for eksempel Universitetet i Heidelberg i løpet av studiet.

Praksisprofilen i studiet vil kunne ivareta viktige oppgaver i ulike deler av samfunnet. Høgskolen har som ambisjon å generere kunnskap av betydning for å forstå et flerkulturelt og flerreligiøst praksisfelt, - noe som vil ha betydning for begge de angitte hovedarenaer for studiet; kirke- og trossamfunn samt helse- og sosialsektoren. Studiet knytter an til aktuelle utviklingstendenser som preger samfunnsutviklingen i Europa. Dette gjøres blant annet ved å knytte det diakonifaglige nærmere til forskning relatert til bærende verdier i velferdssamfunnets profesjonelle praksiser..

Komiteen merker seg at relasjonen til Diakonhjemmet sykehus er avgjørende for studiets målsetting om å videreutvikle forskningskompetanse på profesjonell praksis. Det er derfor å forvente at studiet vil styrke samhandlingen mellom sykehus og høgskole ytterligere.

Diakonhjemmet Høgskole bør arbeide mer med hvordan toppkompetansen kan brukes strategisk innenfor forskeropplæringen og i utviklingen av studiets tverrfaglige profil. Komiteen vil påpeke at det er et ledelsesansvar at det legges til rette for utvikling av robuste og relevante forskningsgrupper. Seniorforskerne bør formelt tilordnes et overordnet ansvar for å ta vare på både forskningen og det internasjonale nettverket. Det er ikke tilfelle i dag, og det er en svakhet.

Et godt og robust doktorgradsprogram forutsetter at de som skal veilede studentene har erfaring fra, og kunnskap om veiledning på ph.d-nivå. Ledelsen ved DHS bør ha et særlig fokus på å styrke og videreutvikle veiledningskompetansen til både nåværende faglig ansatte og nye som rekrutteres inn.

Høgskolen har sannsynliggjort at det finnes tilstrekkelig økonomisk basis for å ha sitt eget doktorgradsstudium. Dette gjelder både personal- og infrastruktur, men også rekruttering av stipendiater.

Konklusjon

Komiteen anbefaler akkreditering av ph.d.-studium i diakoni, verdier og profesjonell praksis ved Diakonhjemmet Høgskole

I det følgende fremkommer hvilke vurderinger som er gjort i forhold til NOKUTs tilsynsforordning.

4.1 Grunnleggende forutsetninger for akkreditering

I dette avsnittet vil følgende punkter refereres:

1. Krav i lov om universiteter og høyskoler.
 - a. Ph.d.-forskrift, reglement og avtaleverk
 - b. Diploma Supplement
2. Krav i rammeplaner og aktuelle forskrifter fra Kunnskapsdepartementet skal være fylt
3. Det skal redegjøres for forventet studentrekruttering i forhold til å etablere og opprettholde et tilfredsstillende læringsmiljø og i forhold til stabilitet i studiet.
4. Der deler av studiet foregår utenfor den institusjonen som utsteder vitnemål, skal det foreligge tilfredsstillende avtaler som regulerer vesentlige forhold av betydning for studentene

4.1.1 Krav i lov om universiteter og høyskoler

Disse krav er vurdert av NOKUT i den innledende vurderingen.

For søknader i tredje syklus må det her også redegjøres for søkerinstitusjonens forskrift for ph.d.-studier, samt reglement og avtaleverk tilknyttet det omsøkte studiet. Denne vurderingen gjøres både av NOKUTs sekretariat, som påser at forholdene er dokumentert, og den sakkyndige komiteen som innholdsmessig vurderer høgskolens forskrift reglement og avtaleverk samt Diploma Supplement.

Vurdering

Vedlagt søknaden forelå *Forskrift om graden philosophiae doctor (ph.d.) ved Diakonhjemmet Høgskole*, fastsatt av styret ved Diakonhjemmet Høgskole 27. 08.11, samt utfyllende *Retningslinjer for ph.d.-studiet i diakoni, verdier og profesjonell praksis ved Diakonhjemmet Høgskole*.

Retningslinjene er fastsatt av rektor med hjemmel i forskriftens § 25 den 01.11.2011. På etterspørsel ble avtaleverk for opptak, veiledning og samarbeid med ekstern institusjon ettersendt. Dette avtaleverket er tilfredsstillende utformet.

FoU-utvalget ved Diakonhjemmet Høgskole (DHS) er rådgivende organ for rektor i saker som omhandler forskningsvirksomheten og ph.d.-utdanningen ved høgsolen, og har i tillegg saksforberedende oppgaver knyttet til ph.d.-utdanningen. FoU-utvalget skal bistå rektor og institutter/senter i strategisk planlegging av forskning, forskerutdanning og rekruttering til ph.d.-utdanningen. FoU-utvalget skal også innstille til opptak til ph.d.-utdanningen og søknader om vedtak ved fritak og innpassing. FoU-utvalget oppnevnes av rektor og har følgende sammensetning:

- Rektor er leder av utvalget
- Leder for senter for diakoni og profesjonell praksis

- FoU-lederne ved instituttene
- En representant fra stipendiatene
- En representant fra Diakonhjemmet Sykehus/Senter for helsetjenester til eldre

Leder for Senter for diakoni og profesjonell praksis (SDP) er sekretær for utvalget i de saker som omhandler doktorgradsutdanningen. Senterleder sørger for å organisere komiteer og innhente vurderinger fra vitenskapelig personale i doktorgradsutdanningens kjernemiljø før fremlegging av saker i FoU-utvalget.

FoU-utvalgets rolle fremgår av forskriften om graden ph.d. og retningslinjer for FoU-utvalget, beskrevet i høgskolens kvalitetssystem (www.diakonhjemmet.no)

Det foreligger også *Reglement for styrets klagenemd ved Diakonhjemmet høgskole*, samt *Vitnemål og Diploma Supplement*. Evaluering av ph.d.-utdanningen samlet skjer i forbindelse med doktorgradsstudentenes årlige framdriftsrapport. Hovedveiledere blir bedt om å gjøre en tilsvarende evaluering i forbindelse med årlig veilederrapport. Rapportene behandles i FoU-utvalget og følges opp av programansvarlig.

Ekstern evaluering av ph.d.-utdanningen skal gjennomføres når studiet er fullt oppbygget og de første studentene har fullført sin doktorgradsutdanning. Som grunnlag for den eksterne evalueringen må det foreligge en selvevaluering. FoU-utvalget har ansvar for at evalueringen gjennomføres og at evalueringskomiteen er sammensatt slik at studiets relevans kvalitet også blir vurdert.

Programansvarlig er ansvarlig for å organisere evalueringen og følge opp resultatene i samarbeid med FoU-utvalget.

Forskrift om graden Philosophiae doctor (ph.d.) ved Diakonhjemmet Høgskole, samt de omfattende Retningslinjer for ph.d.-studiet i diakoni, verdier og profesjonell praksis ved Diakonhjemmet Høgskole, avtaleverk, vitnemål og Diploma Supplement, samt beskrivelse av kvalitetssikring av studiet er funnet tilfredsstillende.

Konklusjon

Ja, kravet er tilfredsstillende imøtekommet

4.1.2 Krav i rammeplaner og aktuelle forskrifter fra Kunnskapsdepartementet skal være fylt

Aktuelle forskrifter

- Forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning

Vurdering

I Forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning § 3-1 heter det:

”Ved akkreditering av et nytt doktorgradsstudium skal studiet ha et fagmiljø tilsvarende minst 8 årsverk med førstestillingskompetanse, hvorav minst seks er i heltids kombinerte forsknings- og undervisningsstillinger og minst 4 har professorkompetanse. Institusjonen må videre kunne dokumentere at den har kapasitet og rekrutteringspotensial til å knytte minst 15 doktorgradsstudenter til studiet i løpet av fem år etter oppstart. Institusjonen må kunne sannsynliggjøre at den over tid kan opprettholde et doktorgradsmiljø med minst 15 doktorgradsstudenter.”

I søknaden er det beskrevet at 8,45 årsverk med førstestillingskompetanse er planlagt tilknyttet studiet. Nærmere omtale av fagmiljøet finnes under § 4.3. Fagmiljø tilknyttet studiet.

I søknaden fremkommer følgende rekrutteringsfokus:

Dette doktorgradsstudiet er først og fremst rettet mot kandidater som har en profesjonsutdanning innenfor diakoni og/eller helse- og sosialfag i utdanningsløpet sitt. Studiet skal:

- *tilby muligheten for sammenhengende studieløp fra bachelor- via master- til ph.d.-studier for studenter fra Diakonhjemmet Høgskoles egne studieprogrammer, samt fra relevante studieløp ved andre høyere utdanningsinstitusjoner, herunder andre diakonale høgskoler, nasjonalt og internasjonalt.*
- *henvende seg til faglig ansatte ved høyere utdanningsinstitusjoner, herunder ansatte ved norske og nordiske diakonale høgskoler, samt andre profesjonsrettede høgskole- og universitetsutdanninger innen helse- og sosialfagene.*
- *Være åpent også for studenter fra andre profesjonsrettede utdanninger, som for eksempel teologi og pedagogikk.*

Diakonhjemmet Høgskole har i søknaden redegjort tilfredsstillende for hvordan man ser mulighetene for å rekruttere til programmet. Søknaden viser at 10 stipendiater kommer til å være finansiert ved starten av ph.d.-studiene, hvorav 5 over statsbudsjettet, 1 av Diakonistiftelsen og 4 ved de ulike instituttene ved DHS. I tillegg regner DHS med at ytterligere 5 stipendiater vil kunne finansieres med eksterne midler. I søknaden fremkommer det at samarbeidet med Diakonhjemmet sykehus, samt samarbeid med andre norske og nordiske diakoniutdanninger som i dag ikke tilbyr doktorgrad, vil kunne bidra til å sikre et tilstrekkelig omfattende miljø av stipendiater. Vi bedømmer dette som en realistisk vurdering.

Konklusjon

Ja, kravet er tilfredsstillende imøtekommet.

4.1.3 Det skal redegjøres for forventet studentrekruttering i forhold til å etablere og opprettholde et tilfredsstillende læringsmiljø og i forhold til stabilitet i studiet.

Vurdering

Ph.d.-studiet utgjør 180 ECTS og doktorgradsavhandlingen har et omfang på 135 ECTS. For å bli tatt opp på doktorgradsutdanningen må søkeren ha fullført mastergrad (120 studiepoeng), hovedfag eller tilsvarende utdanning i diakoni, helse – og sosialfag og/eller ledelse innenfor disse områdene. Det kan også være aktuelt å ta opp søkere med annen profesjonsrettet bakgrunn. Her vil søkerens prosjektprofil bli vektlagt.

Ph.d.-studiet vil kunne rekruttere studenter både fra sine interne masterstudier, men også fra studenter ved andre høyskoler som gir utdanning innen diakoni, og dessuten fra noen av de teologiske institusjonene. Man vil også kunne rekruttere kandidater som har tatt utdanning innen ledelse, eller helse- og sosialfag, som finner programmets profil egnet for sitt doktorgradsprosjekt.

Konklusjon

Ja, høyskolens redegjørelse er tilfredsstillende

4.1.4 Det skal redegjøres for forventet arbeidsomfang for studentene

(Ikke aktuelt for tredje syklus)

4.1.5 Der deler av studiet foregår utenfor den institusjonen som utsteder vitnemål, skal det foreligge tilfredsstillende avtaler som regulerer vesentlige forhold av betydning for studentene

Vurdering

I den grad stipendiatene vil studere ved en annen institusjon foreligger det nå utvekslingsavtale med Heidelberg Universitet, samt noen intensjonsavtaler med andre institusjoner som også tilbyr studier på doktorgradsnivå. Det er forventet at flere avtaler om ph.d.-utveksling vil kunne iverksettes når Diakonhjemmet Høgskole har fått sitt eget doktorgradsstudium på plass.

I søknaden finnes det ikke noen redegjørelse for hvordan man konkret tenker seg ordnet vilkår og krav for studenter som er tatt opp på studiet men har arbeidsplass et annet sted, bortsett fra det som er redegjort for under studiekrav og ivarettatt gjennom at avtaleverket åpner for ulike muligheter når det

gjelder hvor kandidatene skal ha sine regulære arbeidsplasser og hvordan de jevnlig skal legge frem arbeid i seminarer. Studiekravene innebærer imidlertid at ph.d.-kandidatene skal være jevnlig til stede ved kurs og seminarer.

Konklusjon

Ja, høgskolens redegjørelse er tilfredsstillende.

- Det bør utarbeides et reglement som redegjør mer detaljert for hvilke krav til nærvær og deltakelse som gjelder for studenter med arbeidsplass ved andre institusjoner.

4.2 Plan for studiet

I dette delkapittelet vil følgende punkter refereres:

1. Studiet skal ha et dekkende navn
2. Studiet skal beskrives med utgangspunkt i læringsutbyttebeskrivelser:
 - a. Læringsutbyttet skal være beskrevet som det en kandidat skal ha oppnådd ved fullført utdanning i form av kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse i samsvar med nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk.
 - b. Studiets relevans for arbeidsliv og/eller videre studier skal være tydelig.
 - c. Studiets innhold og oppbygging skal tilfredsstillende relateres til læringsutbyttet slik det er beskrevet i planen.
 - d. Studiets arbeids- og undervisningsformer skal være egnet til å oppnå læringsutbytte slik det er beskrevet i planen.
 - e. Eksamensordninger og andre vurderingsformer skal være egnet til å vurdere i hvilken grad studentene har oppnådd læringsutbyttet.
3. Studiet skal ha tilfredsstillende kopling til forskning, faglig og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid, tilpasset studiets nivå, omfang og egenart.
4. Studiet skal ha ordninger for studentutveksling og internasjonalisering relevant for studiets nivå, omfang og egenart.

4.2.1 Studiet skal ha et dekkende navn

Vurdering

I søknaden fremkommer følgende:

Organisatorisk er ph.d.-studiet plassert inn i Senter for diakoni og profesjonell praksis, som har ansvar for studieprogrammet, stipendiatene og forskning på programområdet. Som studieprogrammet, har også senteret og dets forskning og faglige aktivitet en tverrfaglig karakter. Det gjenspeiler seg i de ansattes faglige bakgrunn, som inkluderer helsefag og profesjonsstudier, teologi og helsepsykologi, diakonivitenskap og religionssociologi.

Komiteen har drøftet inngående valget av navn både internt i komiteen og med ulike representanter i fagmiljøet ved Diakonhjemmet Høgskole. Det har særlig vært av interesse å klarlegge hvorvidt navnet svarer til en tydelig profil som gjør studiet ved DHS særpreget i forhold til andre ph.d.-studier.

Komiteen anser at slik navnet fortolkes og forvaltes er dette særpreget ivaretatt.

Forskerutdanningsemnet Diakoni, verdier og profesjonell praksis ser komiteen som en utvidelse av den tradisjonelle bestemmelsen av diakonivitenskap, og denne utvidelsen innebærer at faget ikke kan / skal oppfattes som en ren teologisk disiplin, men fremstår som en vitenskap som tolker praktiske handlinger og den sosiale konteksten der disse handlingene foregår. Faget kan på den måten ses som uttrykk for en endring av fokus i retning mot den *praksis* som diakonale institusjoner rommer (inklusive kirkers, og helse - og sosialinstitusjoners profesjonelle praksisfelt). På denne måten fremstår forskerutdanningen som forankret i kombinasjonen av tradisjonelle diakonale omsorgsområder og faglige perspektiver som hentes fra empiriske studier: Ved at praksisanalysen settes inn i et flerfaglig perspektiv og tematiserer samfunnsforandringer som krever nye verdiprioriteringer i en stadig mer sosialt komplisert, verdipluralistisk og multikulturell samfunnssituasjon, kan studiet fungere innovativt. Navn og profil fremstår som hensiktsmessig i forhold til å samle de ulike fagtradisjoner/-områder som nå finnes ved Diakonhjemmet Høgskole.

Konklusjon

Ja, studiets navn, ph.d. i diakoni, verdier og profesjonell praksis, på engelsk PhD in Diaconia, Values and Professional Practice, er dekkende.

4.2.2 Studiet skal beskrives med utgangspunkt i læringsutbyttebeskrivelsen

a. Læringsutbyttet skal være beskrevet som det en kandidat skal ha oppnådd ved fullført utdanning i form av kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse i samsvar med nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk.

Følgende beskrivelse av læringsutbytte er hentet fra søknaden:

I henhold til Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for høyere utdanning skal læringsutbyttet for kandidatene være sammensatt av kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse. På overordnet nivå betyr dette at kandidatene etter fullført studium skal:

Være i forskningsfronten, ha omfattende kunnskaper om og vurdere kritisk:

- aktuelle faglige diskurser og skillelinjer innen studiets definerte fagområde diakoni, verdier og profesjonell praksis, og status i nordisk og internasjonal forskning innenfor området
- de delområdene de har valgt å spesialisere seg i, de internasjonale debattene de inngår og tar del i, og hvordan disse relaterer seg til studiets tverrfaglige programområde.
- vitenskapsteoretiske problemstillinger som er relevante for fagområdet, og hvordan disse omsettes til og får implikasjoner for studier av profesjonell praksis
- forskningsmetoder som er aktuelle i studier av profesjonell praksis og hvilke forskningsmetodiske og forskningsetiske utfordringer som er spesifikke for disse
- ulike verditradisjoner og etiske tradisjoner innenfor diakoni-, helse- og sosialfag, hvordan disse har utfordret og utviklet seg i et gjensidig samspill, og hvordan den profesjonelle rollen utformes ulikt i lys av disse tradisjonene

Med hensyn til forskningsmessige ferdigheter, kunne:

- planlegge og gjennomføre et forskningsprosjekt, utvikle problemstillinger og design, analysere et forskningsmateriale og utvikle og drøfte resonnementer
- forholde seg kvalifisert til forskningsmetodiske og forskningsetiske utfordringer i studiet av profesjonell praksis, og utøve forskning med faglig og etisk integritet
- plassere eget prosjekt innenfor ulike forskningstradisjoner og innenfor programområdet for studiet, og definere den tverrfaglige konteksten/e for sitt prosjekt
- utfordre etablert kunnskap og bidra til utvikling av ny kunnskap, ny teori, nye metoder og nye fortolkninger innenfor området Diakoni, verdier og profesjonell praksis
- delta i vitenskapelige diskusjoner på fagområdet, presentere på norske og internasjonale konferanser, publisere vitenskapelig og formidle forskningsinnsikt til et bredere publikum

Med hensyn til generell kompetanse, kunne:

- Identifisere og håndtere etiske problemstillinger, med vekt på utfordringer knyttet til brukerperspektiv og makt i relasjoner med profesjonelle
- Utvikle og lede forsknings- og utviklingsprosjekter, og arbeide fler- og tverrfaglig
- Identifisere og vurdere behov for endring og innovasjon i praksisfeltet, og ta initiativ til og gjennomføre utviklingsprosjekter

Vurdering

Komiteen finner læringsutbyttebeskrivelsene dekkende i forhold til de nasjonale kompetansereglene.

De nyanserer og presiserer ulike deler av studiets målsetting på en tjenlig måte. Imidlertid krever forholdet mellom det å være forankret i en disiplin og samtidig bidra til å utvikle et nytt tverrfaglig område særskilt oppmerksomhet. Komiteen vil understreke viktigheten av å ha tilhørighet/utgangspunkt i én fagdisiplin for å kunne være i den forskningsfronten som kommer til uttrykk i den tverrfaglige diskursen studiet forholder seg til. I den forbindelse er forskningsgruppene et viktig forum som kan bidra til at ph.d.-studentene lærer seg å utvikle og lede forsknings- og utviklingsprosjekter, og å arbeide fler- og tverrfaglig.

Konklusjon

Ja, læringsutbyttet er tilfredsstillende beskrevet.

b. Studiets relevans for arbeidsliv og/eller videre studier skal være tydelig.

Vurdering

Høgskolen argumenterer for i sin søknad at ph.d-studiet både vil ha en viktig funksjon med hensyn til å styrke den faglige profilen på Diakonhjemmet Høgskole, men også at det vil dekke et behov for den formen for kompetanse som utvikles gjennom å kombinere de tre omtalte fagområdene diakoni, verdier og profesjonell praksis. De skriver:

Det ekstra og egenartede som dette studiet bidrar til, i forhold til andre studier av profesjonell praksis, er nettopp innenfrablippet, praksisorienteringen, tverrfagligheten, det diakonale og verdimeslige perspektivet, og den ramme og fortolkningshorisont som det setter for problemstillingene som undersøkes.

Profilen på den omsøkte utdanningen viser at studiet vil ha relevans for, og vil kunne dekke viktige, faglige kompetansebehov ved ulike sektorer både i det sivile samfunn og i deler av helse- og sosialsektoren. Denne relevansen går ut over det kompetansebehovet som det er behov for å dekke ved ulike diakonale institusjoner. Komiteen mener at Høgskolen fortsatt bør ha et særlig fokus på å beskrive studiets relevans for arbeid andre steder enn ved slike diakonale institusjoner.

Konklusjon

Ja, studiets relevans for arbeidsliv og/eller videre studier er tydelig.

c. Studiets innhold og oppbygging skal tilfredsstillende relateres til læringsutbyttet slik det er beskrevet i planen

Vurdering

Ifølge søknaden inneholder undervisningsdelen av forskeropplæringen den teoretiske og metodiske skoleringen som er nødvendig av hensyn til arbeidet med avhandlingen, og for kvalifisering til yrker hvor det stilles store krav til vitenskapelig innsikt.

Av forskeropplæringens 180 studiepoeng omfatter undervisningsdelen 40 studiepoeng og arbeidet med avhandlingen de resterende 140 studiepoeng. Doktorgradsstudentene skal gjennomføre følgende emner:

Obligatorisk emne, med valg mellom to alternative fordypninger:

Diakoni, verdier og profesjonell praksis, innføring, 10 stp

Diakoni og verdier i profesjonell praksis i helse- og sosialtjenester, 5 stp

Diakoni og verdier i profesjonell praksis i kirker og trossamfunn, 5stp

Obligatorisk emne

Vitenskapsteori, forskningsetikk og forskningsmetode/ design, 15 stp

Emner etter eget valg, 10 stp

Velges fra Forskerskolen RVS (The Research School Religion Values Society), fra samarbeidende forskerutdanningsinstitusjon, fra DHS' seminarprogram el lign

I tillegg kommen ph.d.-seminar på 5 stp, og avhandlingen på 135 stp.

Høgskolen skriver:

Emnene gjennomføres etter en fast syklus, med ett til to emner hvert semester. Dette innebærer at emnene tilbys over et løp på tre semestre. Emnene vil inneholde både undervisning og studentaktivitet, og det vil avsettes tid til framlegg, som kommenteres både av kursansvarlige og medstudenter.

Høgskolen vil legge vekt på å tilby seminarer og emner i tillegg til de obligatoriske, som tilfredsstillende kravene til å inngå i doktorgradsstudiet. Disse vil bli utviklet i dialog med doktorgradsstudentene, og ta i bruk høgskolens forskningsmessige spisskompetanse på de ulike delene av programområdet, slik som høgskolens forskergrupper.

FoU-utvalget ved Diakonhjemmet Høgskole kan godkjenne nye fordypningsemner.

Studiets innhold og oppbygging virker godt gjennomarbeidet i forhold til de målsettinger for overordnet læringsutbytte som er signalisert i studieplanen. Studiet vil på en sakssvarende måte kunne bygge opp under arbeidet med en vitenskapelig avhandling, som har hovedfokus i programmet. Det er tydelig at høgskolen ønsker å sikre tilstrekkelig progresjon mellom studienivåene ved å fokusere på gjennomgående emner (stolpeemner), og komiteen vil fremheve viktigheten av dette jamfør ovenfor, pkt. 4.1.1.

Høgskolen bør være oppmerksom på at innhold i fagstoffet som gjennomgås på ph.d.-studiet forutsetter progresjon og fordypning i forhold til det som er tilegnet på tidligere studienivå. Dette er særlig viktig fordi ph.d kandidatene har ulik fagbakgrunn og at deler av pensum velges ut fra prosjektets egenart, noe som kan skape overlappning for enkelte deler av lærestoffet.

Konklusjon

Ja, studiets innhold og oppbygging er tilfredsstillende relatert til læringsutbyttet slik det er beskrevet i planen.

- Høgskolen bør sikre at den pensumforankrede delen av studiet ivaretar de målsettinger som er skissert i læringsutbytte-beskrivelsene for de ulike emnene. F.eks. er det nå vanskelig å se hvordan litteratur som er opplistet vil gi tilstrekkelig kjennskap til den fler-religiøse og flerkulturelle dimensjon, og til kjønnsdimensjonen.

d. Studiets arbeids- og undervisningsformer skal være egnet til å oppnå læringsutbytte slik det er beskrevet i planen

Vurdering

Diakonhjemmet Høgskole legger opp til et variert omfang av arbeids- og undervisningsformer. Det legges opp til både individuell veiledning og veiledning i kollektive seminarer. Dette inkluderer deltakelse ved fremleggseminar på programmets kurs, paperskriving, samt mulighet for at studentene deltar i forskerskoler. I tillegg har de både midtveis- og sluttseminar, noe komiteen vil berømme. At det er planlagt regelmessige samlinger for stipendiatene vil kunne bidra til å sikre et stabilt og fokusert læringsmiljø.

Konklusjon

Ja, studiets arbeids- og undervisningsformer skal være egnet til å oppnå læringsutbytte slik det er beskrevet i planen.

- Høgskolen bør arbeide for at kandidatene også knytter seg til forskningsgrupper som korresponderer med ph.d programmets profil og arbeide for å videreutvikle interaksjonen mellom forskergruppene og ph.d.-studiets fagområder/emner.

e. Eksamensordninger og andre vurderingsformer skal være egnet til å vurdere i hvilken grad studentene har oppnådd læringsutbyttet

Vurdering

Diakonhjemmet Høgskole legger opp til en stor grad av paper-vurdering, men også, gjennom midtveis- og sluttseminarer, til at man muntlig kan gjøre rede for forskningsprosjektene ulike sider, inklusive metode, argumentasjon og materialavgrensning. Dette gir tilfredsstillende bredde i mulighetene for å vurdere oppnådd læringsutbytte.

Konklusjon

Ja, vurderingsformene er egnet til å vurdere i hvilken grad studentene har oppnådd læringsutbyttet.

4.2.3 Studiet skal ha tilfredsstillende kopling til forskning, faglig og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid, tilpasset studiets nivå, omfang og egenart

Vurdering

Studiet er solid forankret i forhold til eksisterende forskning. Samtidig ser vi at det finnes variable former for tilknytning mellom stipendiatene og forskningsgrupper, instituttene og tverrfaglige

prosjekt. Sammenhengen mellom strategiske forskningsgrupper, ph.d.-studiets emner og stipendiatenes forskningsarbeid kunne gjerne vært mer eksplisitt uttrykt.

Selv om det omsøkte studiet representerer et styrket flerfaglig og tverrfaglig utviklingsarbeid i sammenstillingen av diakoni, verdier og profesjonell praksis, skjer det mye forskning og utviklingsarbeid innenfor verdier og profesjonell praksis ved andre institusjoner. DHS har allerede tilknytning til noen av disse fagmiljøene, men vil selvsagt kunne dra ytterligere veksler på videreutvikling av disse kontaktene.

Den faglige ledelsen vil være tjent med særlig å legge vekt på å sikre faglig dybde, ettersom avgrensning er en utfordring i forhold til studiets profil.

Konklusjon

Ja, studiet har tilfredsstillende kopling til forskning, faglig og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid tilpasset studiets nivå, omfang og egenart.

4.2.4 Studiet skal ha ordninger for studentutveksling og internasjonalisering relevant for studiets nivå, omfang og egenart.

Vurdering

Ettersom dette er et nytt ph.d.-studium også i internasjonal sammenheng vil det bare i begrenset grad kunne foreligge internasjonale samarbeidsavtaler. De mest nærliggende institusjoner å samarbeide med synes det imidlertid som om Diakonhjemmet Høgskole har etablert gode kontakter eller avtaler med. Vi regner med at når ph.d.-studiet er iverksatt, vil et fokusert samarbeid kunne utvikles og styrkes ytterligere med andre relevante og ledende institusjoner.

Vi anerkjenner Diakonhjemmet Høgskoles bruk av Erasmus-avtaler for å styrke internasjonalt samarbeid.

Tatt i betraktning at dette studiet vil være det første på dette nivået i Norden, og med sin særskilte profil, også internasjonalt, bør engelsk være et tilgjengelig undervisningsspråk. Imidlertid bør ikke dette svekke den nasjonale faghistoriske bakgrunnen som er nødvendig for å forstå forskningsfeltet i en norsk og nordiske sammenheng.

Konklusjon

Ja, studiet har ordninger for studentutveksling og internasjonalisering relevant for studiets nivå, omfang og egenart.

- Høgskolen bør snarest vurdere om noen av kursene i doktorgradsstudiet kan gis på engelsk. Dette bør i så fall gjenspeiles i pensumlitteraturen i større grad.
- Høgskolen bør videreutvikle samarbeidet med internasjonale institusjoner med særlig betydning for ph.d.-studiet

4.3 Fagmiljø tilknyttet studiet

I dette delkapittelet vil følgende punkter refereres:

1. Fagmiljøets sammensetning, størrelse og samlede kompetanse skal være tilpasset studiet slik det er beskrevet i plan for studiet og samtidig tilstrekkelig for å ivareta den forskning og det faglige eller kunstneriske utviklingsarbeidet som utføres.
2. Minst 50 prosent av årsverkene knyttet til studiet skal utgjøres av tilsatte i hovedstilling ved institusjonen. Av disse skal det være personer med minst førstestillingskompetanse i de sentrale delene av studiet. For de ulike syklene gjelder i tillegg:

For tredje syklus, ph.d., skal minst 50 prosent av det samlede fagmiljøet være professorer, de øvrige skal ha førsteamanuensiskompetanse.

3. Fagmiljøet skal drive aktiv forskning, faglig- og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid. For de ulike syklene gjelder i tillegg:

For tredje syklus skal fagmiljøet ha dokumenterte resultater på høyt internasjonalt nivå og med tilstrekkelig faglig bredde.

4. Fagmiljøet skal delta aktivt i nasjonalt og internasjonalt samarbeid og nettverk relevant for studiet.
5. For studier med praksis skal fagmiljøet og eksterne praksisveiledere ha hensiktsmessig erfaring fra praksisfeltet.

4.3.1 Fagmiljøets sammensetning, størrelse og samlede kompetanse skal være tilpasset studiet slik det er beskrevet i plan for studiet og samtidig tilstrekkelig for å ivareta den forskning og det faglige og eller kunstneriske utviklingsarbeidet som utføres.

Vurdering

Fagmiljøet som står bak søknaden er et bredt kvalifisert fagmiljø med ulike typer kompetanse som vil kunne bidra inn i ph.d.-studiet. Fagmiljøet fremstår som omforent i sin forståelse av ph.d.-studiets profil og måten det vil kunne bidra til å fremme og utvikle institusjonens samlede forskningsportefølje videre. Hver enkelt av de faglige ansatte som komiteen intervjuet, kunne identifisere sitt klare bidrag inn i studiet, - noe komiteen ser som en klar styrke.

Høgskolen har relativt mange vitenskapelig ansatte på førsteamanuensisnivå. Av disse er det både forholdsvis ferske og mer erfarne medarbeidere.

Diakonhjemmet Høgskole oppfyller kravene til faglige årsverksbidrag inn i ph.d.-studiet med liten margin, ettersom det er avsatt 8, 45 årsverksbidrag inn i studiet. I årene som kommer vil høgskolen derfor ha to konkrete utfordringer i forhold til sikre tilstrekkelig og stabil kompetanse inn i ph.d.-studiet. For det første er det viktig at høgskolen sikrer tilstrekkelig muligheter for førsteamanuenser til

å kvalifisere seg videre til professor. Og for det andre er det av stor betydning at høgskolen fortsetter sin rekruttering av eksterne fagpersoner med professorkompetanse som kan ta ansvar for å bygge og styrke forskningsmiljøet. Begge disse faktorene vil være av betydning for å sikre kvaliteten i ph.d.-studiet, og forutsetter en strategisk rekrutteringsplan.

Fordi oppbyggingen av et nytt, tverrfaglig felt krever mer enn formalkompetanse er det viktig at ledelsen har blikk for fagpersoners potensiale til å skape dynamikk og samarbeid. Slike egenskaper vil være særlig aktuelle når nye fagpersoner rekrutteres. Videre vil komiteen anbefale at ledelsen fokuserer på å styrke og utvikle veilederkompetanse for ansatte som vil ha veilederansvar i forhold til ph.d.-studentene.

Vi vil anbefale at forskningsgruppene brukes mer aktivt til å støtte opp under ph.d.-studiet. Det er for eksempel en svakhet i forhold til hva programmet trenger at det for tiden ikke finnes en aktiv forskningsgruppe innen etikk og verdier, selv om denne kompetansen finnes i fagmiljøet. Etablering av forskergrupper på tvers av fagmiljøer/institutter vil kunne bidra til å ivareta og styrke studiets tverrfaglige profil. I intervjuene kom det frem at dette er noe man vil ha fokus på i tiden fremover.

Komiteen opplever at forskergruppene inntil nylig har hatt karakter av en viss tilfeldighet. Med tanke på at kommende ph.d-studenter bør finne «sin» forskningsgruppe, er det av stor betydning at gruppene dekker det som er identifisert som strategisk viktige forskningsområder – særlig sett i forhold til det omsøkte studiet. Organiseringen av forskningsgruppene virker svak og uformell, og det ser heller ikke ut til at Diakonhjemmet Høgskole vektlegger betydningen av at de som leder forskergruppene har toppkompetanse innen de ulike fagområdene. Komiteen vil anbefale at professorenes rolle som faglige ledere styrkes både i ph.d.-utdanningen og når det gjelder overordnet ledelsesansvar, f.eks. ved å sikre at professorer leder de ulike instituttene forskningsvirksomhet og forskergruppene.

Konklusjon

Ja, fagmiljøets sammensetning, størrelse og samlede kompetanse er tilpasset studiet slik det er beskrevet i planen og det faglige eller kunstneriske arbeidet som utføres.

- Ledelsens strategiske oppmerksomhet bør være kontinuerlig rettet mot sammenhengen mellom ph.d.-studiet og rekruttering av relevant professorkompetanse som ytterligere kan styrke profilen på studiet, samt etterstrebe og styrke kompetansen hos allerede tilsatte forskere. Det er dessuten viktig å arbeide for å tilstrekke seg nye seniorforskere med potensiale til å skape dynamikk og samarbeid mellom ulike fagmiljøer tilknyttet det omsøkte studiet.

4.3.2 Minst 50 prosent av årsverkene knyttet til studiet skal utgjøres av tilsatte i hovedstilling ved institusjonen. Av disse skal det være personer med minst førstestillingskompetanse i de sentrale delene av studiet.

For de ulike sykler gjelder i tillegg:

De syklusene som ikke er aktuelle for denne rapporten, markeres i svakt grått

- a. For første syklus skal minst 20 prosent av det samlede fagmiljøet være ansatte med førstestillingskompetanse
- b. For andre syklus skal minst 10 prosent av det samlede fagmiljøet være professorer eller dosenter og ytterligere 40 prosent være ansatte med førstestillingskompetanse.
- c. For tredje syklus, ph.d., skal minst 50 prosent av det samlede fagmiljøet være professorer, de øvrige skal ha førsteamanuensiskompetanse.**
- d. For tredje syklus, kunstnerisk stipendprogram, skal minst 50 prosent av det samlede fagmiljøet være professorer/dosenter, de øvrige skal ha førstestillingskompetanse.

Vurdering

Av søknaden fremkommer det at det er totalt 19 fagpersoner som er planlagt tilknyttet det omsøkte studiet. Samtlige er fast ansatte. Av de 8,45 årsverkene som er redegjort for, er 4,95 årsverk fylt av professorer og 3,5 årsverk av førsteamanuensiser. Det er også igangsatt en tilsettingsprosess for et professorat i sosialt arbeid, der 0,2 årsverk av denne stillingen er tenkt å tilfalle ph.d-studiet

Med dette er kravene til omfang og nivå innfridd, men komiteen merker seg at marginene i forhold til minimumsantallet er relativt små. Dette har vi også indirekte kommentert i punktet over i vårt råd om hva høgskolens ledelse bør ha fokus på i forhold til rekruttering. Komiteen ser likevel at fagmiljøets samlede førstestillingskompetanse dekker de sentrale delene av studiet på en tilstrekkelig måte i forhold til det som kreves i forhold til å dekke både undervisning, veiledning og forskning.

Konklusjon

Ja, alle kravene i dette punktet er oppfylt.

4.3.3 Fagmiljøet skal drive aktiv forskning, faglig- og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid.

For de ulike sykler gjelder i tillegg:

- a. For første syklus skal fagmiljøet ha dokumenterte resultater på et nivå som er tilfredsstillende for studiets innhold og nivå.

- b. For andre syklus skal fagmiljøet ha dokumenterte resultater på høyt nivå.
- c. For tredje syklus skal fagmiljøet ha dokumenterte resultater på høyt internasjonalt nivå og med tilstrekkelig faglig bredde.**

Vurdering

Det fremkommer av dokumentasjonen at høgs skolen har et aktivt miljø på forskning og utvikling, og at man har fokus på å styrke andelen av internasjonal publisering. Utviklingen i publiseringspoeng de senere årene peker entydig i retning av at denne målsettingen blir innfridd (se nedenfor).

Fagmiljøet (19 personer) som skal inngå i ph.d.-studiet i diakoni, verdier og profesjonell praksis, har i perioden 2008-2011 produsert til sammen 116 antall publikasjoner, hvorav 16,3 % er på nivå 2¹. Dette utgjør 6,1 antall publikasjoner per faglig ansatt per år. Andel av forskningen publisert i nivå 2-kanaler kan ses på som indikator for «høyt internasjonalt nivå». Her har Diakonhjemmet Høgskole totalt produsert 216 publikasjoner i perioden 2008-2011, med et snitt på 12,96 % på nivå 2. I perioden 2008 – 2010 har Diakonhjemmet Høgskole 126,4 publikasjonspoeng. Andelen av dette som er på nivå 2, er høyere enn hva man finner både ved statlige og private høgs koler totalt. Samlet for årene 2008, 2009, og 2010 er antall publikasjonspoeng pr faglig tilsatt høyere enn ved statlig og private høgs koler totalt.

I tabell 1 og 2² (nedenfor) er det gitt en oversikt over gjennomsnittstall for universiteter, statlige og private høgs koler og for Diakonhjemmet Høgskole, både med tanke på volum av publikasjonspoeng, andel på nivå 2 og publikasjonspoeng per faglig tilsatt.

Det er tydelig at mange av de ansatte er knyttet til ulike internasjonale forskernettverk. Fremstilling av publikasjonspoeng viser at Diakonhjemmet Høgskole ligger på nivå i overkant av snittet for statlige høgs koler. Sterke forskningsnettverk og solid publisering er grunnleggende forutsetninger for å nå ambisjoner om økt gjennomslag i innhenting av forskningsmidler som bygger opp under prioriterte områder og profil. Det går samtidig frem at det er store interne forskjeller mellom forskerne når det gjelder deltakelse i internasjonale forskningsnettverk og publisering, noe som imidlertid ikke er uvanlig i forskningsmiljøer av et visst omfang. De lærerne som står bak, og vil være drivende i forhold til det omsøkte studiet, hører med til dem som trekker publiseringstatistikken ved DHS opp.

En sammenlignende oppstilling av tallene for publisering i sektoren viser hvordan DHS plasserer seg mht publiseringandel og nivå i forhold til gjennomsnittet for høgs koler i Norge (tallene er hentet fra DBH).

¹ Kilde: Informasjon innsendt fra Diakonhjemmet Høgskole 07.03.2012

² Kilde: DBH

Tabell 1 Publikasjonspoeng totalt og andel publikasjonspoeng på nivå 2 (2008-2010)

Institusjon	2008	2008	2009	2009	2010	2010
	Publikasjonspoeng	Nivå 2	Publikasjonspoeng	Nivå 2	Publikasjonspoeng	Nivå 2
Universiteter totalt	9 342	22,7 %	10 019	21,9 %	10 378	21,6 %
Statlige høyskoler	1 296	11,2 %	1 647	10,5 %	1 678	10,5 %
Private høyskoler totalt	152	11,8 %	204	8,6 %	228	13,7 %
<u>Private høyskoler (utvalgte):</u>						
Ansgar Teologiske Høgskole	2,4	0,0 %	15,6	0,0 %	11,9	44,9 %
Betanien diakonale høgskole	4	50,0 %	2	50,0 %	4,9	5,1 %
Diakonhjemmet høgskole	40	14,5 %	51,3	10,3 %	35,1	16,8 %
Haraldsplass diakonale høgskole	4,4	13,3 %	6,9	5,6 %	11	2,8 %
Høgskolen i Staffeldtsgate	3,5	0,0 %	4,4	0,0 %	3	0,0 %
Høgskolen Diakonova	5,8	23,4 %	2,7	16,3 %	7,4	35,2 %
Lovisenberg diakonale høgskole	5,2	67,5 %	3,6	0,0 %	16,8	37,5 %

Tabell 2 Publikasjonspoeng per faglig tilsatt (2008-2010)

Institusjon	2008	2009	2010
Universiteter totalt	0,86	0,91	0,91
Statlige høyskoler	0,25	0,32	0,32
Private høyskoler totalt	0,30	0,40	0,43
<u>Private høyskoler (utvalgte):</u>			
Ansgar Teologiske Høgskole	0,19	1,1	0,78
Betanien diakonale høgskole	0,23	0,11	0,3
Diakonhjemmet høgskole	0,43	0,51	0,34
Haraldsplass diakonale høgskole	0,19	0,3	0,49
Høgskolen i Staffeldtsgate	0,48	0,54	0,38
Høgskolen Diakonova	0,18	0,09	0,3
Lovisenberg diakonale høgskole	0,11	0,07	0,35

Tallene i tabell 1 viser at DHS har vekst i sin andel av publiseringer (dog med en liten tilbakegang i totaltallet for 2010, men med en økning i andelen nivå 2 publikasjoner i samme år), og at høgskolen klart utmerker seg med en stor andel publisering når man sammenligner med andre norske private høyskoler. Dette tallet kan imidlertid gi et misvisende bilde av helheten da det ikke tas hensyn til hvilke faglige retninger de ulike høgskolene har. Det kan være en signifikant forskjell på publiseringssomfanget innenfor ulike fag. Tabell 2 viser at publikasjonspoengandelen per faglig ansatt ved DHS også er høyt i forhold til de øvrige private høgskolene.

I henhold til søknaden så bruker høgskolen fra og med 2011 forskningsdokumentasjonssystemet Norsk vitenskapsindeks (NVI), som er en del av Cristin. Bibliotek og læringscenter er ansvarlig for den

løpende registrering av forskning og rapportering til Database for høyere utdanning. Arbeidet med forskningsdokumentasjon fører til at de bibliotekansatte kontinuerlig er oppdatert på høgskolens vitenskapelige publisering.

Høgskolen har over en årrekke bygd opp et eget institusjonelt arkiv Diora (Diakonhjemmet open research archive). Arbeidet med arkivet er lagt til bibliotek og læringscenter. Høgskolen er i ferd med å utarbeide en policy for Open Access, herunder også retningslinjer for forfatterbetaling.

Konklusjon

Ja, fagmiljøet ved høgskolen publiserer på høyt internasjonalt nivå med tilstrekkelig faglig bredde.

- Høgskolen bør utvikle en strategi både for publisering og internasjonal forskningsdeltakelse.

4.3.4 Fagmiljøet skal delta aktivt i nasjonalt og internasjonalt samarbeid og nettverk relevant for studiet.

Vurdering

Det fremgår av dokumentasjonen at høgskolen har et utstrakt samarbeid både nasjonalt og internasjonalt. Dette gjelder samarbeid om forskerutdanning, men også student- og lærerutveksling. Et omfattende nettverk av kontakter med ulike mottakergrupper finnes også (Diakonhjemmet sykehus, Haraldsplass sykehus, Kirkens Arbeidsgiverorganisasjon, Kirkens bymisjon m.fl.). Kontaktnettet omfatter institusjoner av ulik karakter, og søknaden kunne ytterligere tydeliggjort hvilke miljøer som har særlig betydning for videreutvikling av ph.d.-studiet. Komiteen vil påpeke viktigheten av at FoU-ressursene fordeles på en slik måte at alle ansatte som har oppgaver tilknyttet ph.d.-studiet gis tilstrekkelig anledning til å delta i nasjonalt og internasjonalt forskningssamarbeid.

Konklusjon

Ja, fagmiljøet deltar aktivt i nasjonalt og internasjonalt samarbeid og nettverk relevant for studiet.

- Høgskolen bør videreutvikle samarbeidet med internasjonale institusjoner med særlig betydning for ph.d studiet.

4.3.5 For studier med praksis skal fagmiljøet og eksterne praksisveiledere ha hensiktsmessig erfaring fra praksisfeltet

Vurdering: (Ikke relevant)

4.4 Støttefunksjoner og infrastruktur

4.4.1 Institusjonen skal ha lokaler, bibliotek tjenester, administrative og tekniske tjenester, IKT-ressurser og arbeidsforhold for studentene som er tilpasset antall studenter og studiet slik det er beskrevet i plan for studiet.

Vurdering

Høgskolen har godt tilrettelagte lokaler til å huse studenter og ansatte. Lokalene for studentadministrasjonen er for tiden under ombygging og vil når dette står ferdig høsten 2012 ligge sentralt plassert like innenfor hovedinngangen, med vinduer ut mot det store fellesrommet der studenter og ansatte har sin største uformelle møteplass. I tilknytning til dette arealet finnes også skolens kapell samt kantine.

I august 2011 tok Diakonhjemmet Høgskole og Diakonhjemmet Sykehus i bruk et helt nytt bygg for felles bibliotek og læringscenter. Bygget rommer de to forskningsbibliotekene, undervisningslokaler (auditorium med 250 plasser, grupperom, gruppearbeidsplasser i bibliotek, arbeidsplasser med og uten stasjonære pc'er, forskerceller, sosiale arenaer, alt med trådløst nett og nødvendig IKT-utstyr) og sykehusets lærings- og mestringssenter.

Ph.d.-studiet og doktorgradsstudentene er tilknyttet Senter for diakoni og profesjonell praksis (SDP) som er lokalisert sentralt i høgskolen. Ifølge søknaden har de tilgang til de samme tjenester som øvrige tilsatte, og er også sikret årlige driftsmidler. Doktorgradsstudentene har egne kontorer, med kort vei til alle nødvendige tjenester inkludert bibliotek og læringscenter. Komiteen finner at høgskolen har tydelig lagt vekt på å utvikle støttefunksjoner og infrastruktur som skal ivare ta ph.d.-stipendiatenes interesser på en god måte. Stipendiatene sikres en-manns eller tomanns-kontorer og vil være samlokalisert i en egen fløy. Biblioteket synes godt rustet for å kunne gi stipendiatene gode rammebetingelser for innhenting av litteratur, og det eksisterende samarbeidet mellom nåværende stipendiater og bibliotekstaben virket dynamisk og godt, noe som tegner godt også for det omsøkte studiet.

Diakonhjemmets Høgskole er en liten høgskole, noe som har både fordeler og ulemper. Intervjuene med masterstudenter viste at miljøet fungerer inkluderende gjennom nærheten mellom studenter og lærere. Intervjuene med den faglige ledelsen viste også at beslutningsveier forenkles gjennom denne nærheten. Dette gjelder særskilt beslutninger som kan sikre kvalitet.

De gode kommunikasjonsbetingelsene internt kan likevel oppfattes som uklare for en ekstern betrakter, som ikke er blitt fortrolig med institusjonens organisasjonskart, og dermed mangler innsikt i hvordan for eksempel organisasjonsstrukturen er bygget opp eller hvordan beslutningsveiene går.

Organisasjonsplanen, med den rollen Senter for diakoni og profesjonell praksis har der, bør tydeliggjøres i relasjon til ph.d.-utvalget/FoU-utvalget, for å gjøre det lettere for eksternt rekrutterte stipendiater å orientere seg.

Konklusjon

Ja, institusjonen har den infrastruktur og de støttefunksjoner som er nødvendig for det planlagte studiet.

- Høgskolen bør klargjøre den organisatoriske rammen for å øke både eksternt innsyn og eksternt interesse for ph.d.-studiet.

5 Samlet konklusjon

På bakgrunn av den skriftlige søknaden med tilhørende dokumentasjon, samt informasjon fremkommet under intervjuene i forbindelse med institusjonsbesøket, konkluderer sakkyndig komite med følgende:

Komiteen anbefaler akkreditering av ph.d.-studium i diakoni, verdier og profesjonell praksis ved Diakonhjemmet Høgskole.

VIDERE HAR KOMITEEN GITT FØLGENDE GODE RÅD FOR VIDERE UTVIKLING:

- Det bør utarbeides et reglement som redegjør mer detaljert for hvilke krav til nærvær og deltakelse som gjelder for studenter med arbeidsplass ved andre institusjoner.
- Høgskolen bør sikre at den pensumforankrede delen av studiet ivaretar de målsettinger som er skissert i læringsutbytte-beskrivelsene for de ulike emnene. F.eks. er det nå vanskelig å se hvordan litteratur som er opplistet vil gi tilstrekkelig kjennskap til den fler-religiøse og flerkulturelle dimensjon, og til kjønnsdimensjonen.
- Høgskolen bør arbeide for at kandidatene også knytter seg til forskningsgrupper som korresponderer med ph.d.-studiets profil og arbeide for å videreutvikle interaksjonen mellom forskergruppene og ph.d.-studiets fagområder/emner.
- Høgskolen bør snarest vurdere om noen av kursene i doktorgradsstudiet kan gis på engelsk. Dette bør i så fall gjenspeiles i pensumlitteraturen i større grad.
- Høgskolen bør videreutvikle samarbeidet med internasjonale institusjoner med særlig betydning for ph.d.-studiet
- Ledelsens strategiske oppmerksomhet bør være kontinuerlig rettet mot sammenhengen mellom ph.d.-studiet og rekruttering av relevant professorkompetanse som ytterligere kan styrke profilen på studiet, samt etterstrebe å styrke kompetansen hos allerede tilsatte forskere. Det er dessuten viktig å arbeide for å tilstrekke seg nye seniorforskere med potensiale til å skape dynamikk og samarbeid mellom ulike fagmiljøer tilknyttet det omsøkte studiet.
- Høgskolen bør utvikle en strategi både for publisering og internasjonal forskningsdeltakelse.
- Høgskolen bør videreutvikle samarbeidet med internasjonale institusjoner med særlig betydning for ph.d studiet.
- Høgskolen bør klargjøre den organisatoriske rammen for å øke både eksternt innsyn og ekstern interesse for ph.d.-studiet.

Sakkyndig vurdering ble oversendt Diakonhjemmet Høgskole 14. mars 2012.

6 Institusjonens kommentar

Vår ref: 2011/560

Dato: 29.03.2012

Kommentarer til sakkyndig vurdering av søknad vedrørende akkreditering av studiet ph.d. i diakoni, verdier og profesjonell praksis

Diakonhjemmet Høgskole mottok torsdag 15.mars 2012 sakkyndig vurdering av søknaden om akkreditering av ph.d.-studiet i diakoni, verdier og profesjonell praksis.

Vi er svært glade for den positive tilbakemeldingen på alle punkter i søknaden, og for at komiteen anbefaler akkreditering av ph.d.-studiet. Vurderingene gir oss et godt grunnlag for videre planlegging av ph.d.-studiet etter en eventuell godkjenning.

Da sakkyndig komité konkluderer med at samtlige kriterier for akkreditering av ph.d.-studium er imøtekommet, har vi ikke kommentarer til forhold som søker i følge oversendelsen bes om å avgrense kommentarene til.

Vi merker oss imidlertid sakkyndig komité's vurderinger og gode råd til videre utvikling av ph.d.-studiet. Dette gjelder spesielt rådene knyttet til utviklingen av forskningsgrupper, nasjonalt og internasjonalt samarbeid og studiets rammer og innhold.

Når det gjelder kommentarer knyttet til forskningsgruppene, ser vi behovet for å etablere forskningsgrupper som i større grad korresponderer med ph.d.-studiets profil, samt sikre ph.d.-studentenes deltakelse i disse. Høgskolen er allerede i gang med reorganisering av etablerte forskningsgrupper, og etablering av nye. Ved etableringen av ph.d.-studiet vil høgskolen sikre at alle stipendiatene deltar aktivt i forskningsgrupper ledet av seniorforskere eller professorer.

Høgskolen arbeider også aktivt med utvikling av eksternt samarbeid, strategier for publisering og internasjonal forskningsdeltakelse, samt oppbygging og rekruttering av relevant professor-/førstekompetanse. Når det gjelder samarbeid, ser vi behovet for å videreutvikle samarbeid med nasjonale og internasjonale forskningsmiljøer også innenfor fagfeltene verdier og profesjonell praksis, i tillegg til diakoniforskningen, hvor vi er kommet lengst med å formalisere samarbeidet. Dette inkluderer også utviklingen av ordninger for studentutveksling.

Med hensyn til studiets rammer og innhold vil arbeidet med å tydeliggjøre dette fortsette fram mot etablering av ph.d.-studiet. Pensum vil bli gjennomgått for å sikre at alle emner er tilstrekkelig dekket, og at pensum korresponderer med læringsutbyttet som er beskrevet for de ulike emnene. Høgskolen vil også, på samme måte som innenfor masterutdanningene, sikre at utvalgte kurs tilbys på engelsk.

Reglement for ph.d.-studiet, inkludert krav til nærvær og deltakelse, er under arbeid og vil bli ferdigstilt innen etableringen av studiet. Det arbeides også videre med å tydeliggjøre den organisatoriske rammen for studiet, både på faglig og administrativt nivå. Balansen mellom høgskolens ønske om å benytte professor- og førstekompetansen på alle utdanningsnivåene og samtidig utvikle et fagmiljø som er mer konsentrert om undervisning og veiledning på ph.d.-nivå, er en utfordring for høgskolen. Dette forsøkes sikret ved at ph.d.-studiet er forankret i høgskolens utdannings- og forskningsvirksomhet. Slik vil rekruttering av professor- og førstekompetanse til ph.d.-studiet også ivareta behovet for kompetanse i andre deler av høgskolens faglige virksomhet.

Det arbeides også videre med studiets faglige ledelse og administrative rutiner, slik at dette kan kommuniseres tydelig ved en eventuell oppstart av studiet.

Vi imøteser NOKUTs styres behandling av søknaden 12. juni 2012.

Vennlig hilsen

Ingunn Moser
Rektor

7 Vedtak

Doktorgradsstudiet ph.d. i Diakoni, verdier og profesjonell praksis ved Diakonhjemmet Høgskole tilfredsstiller kravene til akkreditering slik de er utformet i NOKUTs forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning (tilsynsforskriften), kapittel 4 Akkreditering av studier, §§ 4.1 – 4.4, vedtatt av NOKUTs styre 27. januar 2011.

Ph.d.-studium i diakoni, verdier og profesjonell praksis akkrediteres.

8 Dokumentasjon

Inneholder en fullstendig oversikt over hva som har blitt vurdert av de sakkyndige med tittel, dato, journalsak/arkivsak.

Det skriftlige grunnlaget for de sakkyndiges vurdering er som følger:

- *Søknad om akkreditering av ph.d.-studium i diakoni, verdier og profesjonell praksis, datert 1. september 2011, journalnummer 11/386, med tilhørende vedlegg:*
 - Vedlegg 1 - Forskrift for graden philosophiae doctor (ph.d.) ved Diakonhjemmet Høgskole
 - Vedlegg 2 - Reglement for styrets klagenemnd ved Diakonhjemmet Høgskole
 - Vedlegg 3 - Vitnemål og Diploma Supplement for ph.d.-graden i diakoni, verdier og profesjonell praksis
 - Vedlegg 4 - Kvalitetssikring av det omsøkte ph.d.-studiet i henhold til høgskolens kvalitetssikringssystem
 - Vedlegg 5 - Bekreftelse på deltakelse i forskerskolen Religion Values Society
 - Vedlegg 6 - Studieplan for ph.d.-studiet i diakoni, verdier og profesjonell praksis ved Diakonhjemmet Høgskole
 - Vedlegg 7 - Avtale om internasjonalisering: International Partners Agreement; Diakonhjemmet University College (DUC) and Diaconia University of Applied Sciences (DIAK) and Addendum to International Partnership Agreement between Diak and Diakonhjemmet Høgskole
 - Vedlegg 8 - Avtale om internasjonalisering: International Academic Framework Agreement, Diakonhjemmet University College, Norway and Ersta Sköndal University College, Sweden
 - Vedlegg 9 - Avtale om internasjonalisering: International Cooperation Agreement, Diakonhjemmet University College, Norway and Heidelberg University, Germany
 - Vedlegg 10 - Avtale om internasjonalisering: Diakonhjemmet University College, Norway and og Uppsala University, Sweden (ettersendes)
 - Vedlegg 11 - Avtale om internasjonalisering: Frame Agreement for the Academic Years 2008-2012 for a Network of European Universities involving Teaching and Research of Diaconia
 - Vedlegg 12 - CV for alle som inngår i studiets fagmiljø
 - Vedlegg 13 - Publikasjonslister siste 3-5 år alle som inngår i studiets fagmiljø
 - Vedlegg 14 - Dokumentasjon på FoU samarbeid og nettverk - fagmiljøet

- Vedlegg 15 - Dokumentasjon på FoU samarbeid og nettverk – institusjonsnivå
- Vedlegg 16 - Leieavtaler mellom Diakonhjemmet Høgskole og stiftelsen Det norske Diakonhjem
- *Supplerende informasjon – Tilbakemelding til NOKUT på spørsmål fra komiteen, brev av 3. februar 2012 – Presisering av:*
 - *Organisasjonsmodell med eierstruktur og ledelseslinjer*
 - *Ansvar for ph.d.-studentene*
 - *Faglig profil for ph.d.-utdanningen vs det forskningsmessige ved DHS*
 - *Skjema for justert fagmiljø*
 - *Finansieringsplan for planlagt opptak av ph.d-stipendiater/student*
 - *Driftsmidler for de eksternt finansierte stipendiatene*
 - *Forskningsprosjekt stipendiater – eksempler på de som tar doktorgrad nå*
 - *Organisering av forskningsgrupper – tematisk og organisatorisk*
 - *Obligatorisk pensum og forventninger til faglig grunnlag fra mastergradsnivået*
 - *Nasjonale og internasjonale samarbeidsparter avgjørende for ph.d.-studiet*
- Vedlegg:*
 - *Oversikt over publikasjoner godkjent for rapportering til DBH 2011 – personer tilknyttet ph.d.-studiet, Diakonhjemmet Høgskole*
 - *Retningslinjer for ph.d.-studiet i diakoni, verdier og profesjonell praksis, samt avtaleverk.*
- *Diakonhjemmet Høgskoles kommentarer til sakkyndiger vurdering, datert 29. mars 2012, journalnummer 11/386-13*
- *Forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning, datert 27.1.2011, med tilhørende merknader*
- *Database for Høyere Utdanning, <http://dbh.nsd.uib.no/>*